

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/194/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

310/2011. (X. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. április 4-én előterjesztett **panaszát** a 2011. október 26-án megtartott zárt ülésén született döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a K.-i Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2011. március 29-én foganatosított rendőri intézkedés (magánlakásból elővezetés és előállítás körülményei) és mulasztások (hozzátartozó értesítésének elmulasztása, az intézkedésről való felvilágosítás elmulasztása) miatt 2011. április 4-én postai úton terjesztette elő panaszát.

I.

1) A panaszbeadvány szerint 2011. március 29-én 4 óra 30 perc körül a K.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Alosztály 4 fős járőregysége két rendőrségi szolgálati gépkocsival érkezett a panaszos lakásához annak érdekében, hogy előállítsák. A panaszos személyazonosságának megállapítása után a rendőrök közölték, hogy kihallgatáson kell megjelennie a K.-i Rendőrkapitányságon, és azért érkeztek, hogy „bekísérjék”. Az épület előtt várakozott a Közrendvédelmi Alosztályának egy rendőre is, így összesen öt rendőr két szolgálati gépkocsival vitte be a panaszost a rendőrkapitányságra. Ott közölték vele, hogy

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

„elfogták és előállították”, és várhatóan a délelőtti órákban fogják szabálysértési ügyben kihallgatni.

A panaszos a vele szemben intézkedő rendőrtől kérte, biztosítsák számára, hogy telefonálhasson édesanyjának, aki értesíthette volna a panaszos munkatársait, hogy reggel nem tudja a megbeszélt időben a munkát megkezdeni, illetve intézkedni tudott volna a panaszos ügyvédjének tájékoztatásáról. Ezzel szemben, amikor 9 órára a panaszost átkísérték a K.-i Rendőrkapitányság épületébe, a szabálysértési ügyben történő kihallgatására, akkor egy r. alezredez egy előre elkészített igazolást akart a panaszossal aláíratni, amely azt tartalmazta, hogy a panaszos „mint elővezetett személy a hozzátartozója/ képviselője kiértékelését nem kérte, az előállításával és a rendőri intézkedés módjával szemben panasszal nem élt, illetve élelmezést nem kért”. A beadvány szerint a panaszos az igazolást átvenni sem volt hajlandó, mert az abban foglaltak nem felelnek meg a valóságnak. Az aláírás megtagadását a rendőr rögzítette is az igazoláson.

A panaszos továbbá sérelmezi azt is, hogy nem biztosítottak számára lehetőséget a rendőrök arra, hogy vizet vehessen magához, és erre a kérésre választ sem kapott.

A panaszbeadvány szerint a panaszos „kétértelmű információkat kapott arról, hogy elővezetésére vagy elfogására és előállítására került sor”, az intézkedő rendőrök ugyanis mindegyik kifejezést használták vele szemben, bár a leggyakrabban alkalmazott kifejezés a „bekísérés” volt. A panaszos részére kiadott igazolás is tartalmazza az elővezetés és az előállítás kifejezést egyaránt.

A panaszos sérelmezi azt is, hogy egy KRESZ szabálysértés miatti szabálysértési eljárásban történő kihallgatása miatt kellett a hajnali órákban és öt rendőrrel bekísérni őt a rendőrkapitányságra. A kihallgatásakor már minden személyi adata ismert volt, ezért véleménye szerint postai úton is kézbesíteni lehetett volna számára az idézést. Állítása szerint egy ízben kapott egy levelet a K.-i Rendőrkapitányságtól, amit azonban nem tudott átvenni, azon túlmenően azonban nem érkezett részére más idézés a szabálysértési ügyével kapcsolatban.

Panaszolja a panaszos a rendőri intézkedés módját is, azt, hogy az elfogását fogantató rendőröktől nem kapott megfelelő tájékoztatást, különben még a lakásából tudta volna értesíteni ügyvédjét, és azzal nem is akadályozta volna meg az intézkedés végrehajtását.

A panaszos beadványát a Testületen kívül a K.-i Rendőrkapitánysághoz, illetve az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának is megküldte.

2) A Testület 2011. április 19-én levélben kereste meg a panaszost, hogy panaszát meghatározott kérdésekre válaszolva egészítse ki. A levelet a panaszos édesanyja 2011. április 22-én átvette. Az azóta eltelt időben a panaszostól válasz nem érkezett.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az

azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A rendőrségi dokumentumok szerint a panaszossal szemben a K.-i Rendőrkapitányság négy rendőre – egy r. őrmester, két r. törzsőrmester és egy r. főtörzsőrmester – intézkedett.

2) A K.-i Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele szerint a panaszos lakásában intézkedő rendőrök a panaszossal közölték, hogy elővezetését rendelték el a K.-i Rendőrkapitányság szabálysértési hatóságához 2011. március 29-én 9 órára. A panaszos a lakásán nem kért tájékoztatást a vele szemben fogyanatosított rendőri intézkedésről, mivel az intézkedés okát ismertették vele a rendőrök, és azt a panaszos tudomásul vette. A panaszos „a rendőrkapitányságra történő előállítását követően ismételtlen megkérdezte annak okát, ami ismét közölve lett vele”.

A kapitányságvezető tájékoztatása szerint a panaszost a rendőrkapitányságra történő előállítását követően, az előállító helyiségben történő elhelyezése során az egyik r. törzsőrmester tájékoztatta szóban a jogorvoslati jogairól, amelynél jelen volt a másik három rendőr is.

A panaszos előállító helyiségben való őrzésével a r. őrmestert bízták meg, aki felé a panaszos egy ízben jelezte, hogy a mellékhelyiségbe szeretne menni, és inni is szeretne. A r. őrmester mindkettőt lehetővé tette számára: elkísérte őt a mosdóba, „ahol folyadékot is vehetett magához”.

3) A rendőrség továbbította a Testület részére a panaszossal szemben a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértésének elkövetése miatt tett feljelentését, illetve a szabálysértés miatt indult eljárás során a panaszossal szemben kibocsátott idézéseket.

a) A feljelentés tanúsága szerint 2010. december 18-án 18 óra 46 perckor a K.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály KMB Alosztályának két rendőre szolgálata teljesítése során az ügyelvezető utasítására megjelent K. város I. utcában, mivel onnan bejelentés érkezett, hogy a F. utca egyik társasháza hátsó udvarának bejáratát egy gépkocsi elállja, így az udvarról az ott parkoló gépkocsik nem tudnak kiállni.

A rendőrök a helyszínre érve megállapították, hogy a bejelentés valós, a megadott rendszámú jármű valóban elállja a ház hátsó bejáratát. A rendőrök megállapították a gépkocsi tulajdonosát – a panaszost – akit a lakcímén többször megpróbáltak felkutatni, de nem jártak eredménnyel, egyéb elérhetőségeit pedig nem sikerült megtudniuk.

Mivel nem állt a rendőrök rendelkezésére hitelesített, települési naplóval ellátott fényképezőgép, így objektív felelősség hatálya alá tartozó szabályszegés miatt nem tudtak eljárást indítani, így a panaszossal szemben szabálysértési feljelentéssel éltek.

A feljelentést utóbb javították az elkövetőre vonatkozóan: a panaszos adatait áthúzták, és kézzel ráírták a dokumentumra, hogy ismeretlen.

b) A K.-i Rendőrkapitányság mint szabálysértési hatóság 2011. január 3-án idézést bocsátott ki, amelynek alapján a panaszost az ismeretlen eljárás alá vont személlyel szemben közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés miatt indított szabálysértési ügyben tanúkénti meghallgatása céljából 2011. január 26-án 13 órára személyes megjelenésre kötelezték. A tértivevény tanúsága szerint a posta megkísérelte az idézést kétszer kézbesíteni, de a panaszos azt nem kereste.

A szabálysértési hatóság 2011. január 27-én újabb idézést bocsátott ki, amelyben a panaszost már az ellene indított szabálysértési ügyben kötelezték személyes megjelenésre tanúkénti meghallgatása céljából 2011. február 22-én 9 órára. A panaszos ennek a felhívásnak sem tett eleget.

4) A K.-i Rendőrkapitányság mint szabálysértési hatóság 2011. március 10. napján kelt határozata szerint a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 78. §-ának (1) bekezdése alapján a panaszos elővezetését rendelte el 2011. március 29-én 9 órára a K.-i Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztályára szabálysértési ügyben tanúkénti meghallgatása céljából.

A határozat indokolása tartalmazza, hogy a szabálysértési hatóság eljárást folytat ismeretlen tettes ellen, aki 2010. december 18-án 18 óra 46 perckor K. város belterületén, a F. utcán az általa vezetett gépjárművel szabálysértést követett el. A hatóság a panaszos elővezetésének kíséreléssel történő foganatosítását rendelte el, amivel a K.-i Rendőrkapitányságot kereste meg. A határozat tartalmazza továbbá azt is, hogy a szabálysértési hatóság a panaszost, mint a megjelölt gépkocsi üzembentartóját 2011. január 26-án 13 órára, illetve 2011. február 22-én 9 órára meghallgatás céljából megidézte. A panaszos azonban a szabályszerűen kézbesített idézések ellenére a kitűzött meghallgatáson nem jelent meg, akadályoztatását előzetesen nem jelezte, távolmaradását nem indokolta.

5) a) A rendőrségi iratok szerint a panaszossal szemben a Sz.-i Rendőrkapitányság P.-i Rendőrőse is feljelentést tett közlekedési szabálysértés elkövetése miatt. A 2011. február 26-án tett feljelentés azt tartalmazza, hogy aznap szolgálatot teljesítő három rendőr 10 óra 50 perckor P. belterületén, a főúton ellenőrzés alá vonta a panaszos által vezetett gépkocsit és a panaszost igazoltatták. A rendőri intézkedésre azért került sor, mert a panaszos úgy vett részt a közúti forgalomban, hogy az első hatósági jelzése nem volt felszerelve az arra kijelölt helyen. A rendőrök közölték a panaszossal, hogy a hatósági jelzés hiánya a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) szabályaiba ütközik, amire a panaszos azt felelte, hogy „leesett, majd ha kedvem lesz, felszerelem”. A rendőrök ellenőrizték a gépkocsi okmányait, amelynek során a panaszos átadott részükre egy „tulajdonjog átruházási szerződést”, amely szerint előző nap vásárolta a gépkocsit egy budapesti lakostól. A rendőr azon kérdésre, hogy kötött-e a gépkocsira azóta kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződést, azt válaszolta, hogy még nem, mert van rá 15 napja. A rendőrök tájékoztatták a panaszost arról, hogy amikor a tulajdonosváltás megtörtént, attól a pillanattól kezdve meg kellett volna kötnie a biztosítást a saját nevére, de a panaszos csak annyit válaszolt, hogy majd ő tudja, mikor kell azt megkötni.

A rendőrök az országos nyilvántartón keresztül leellenőrizték a gépjárművet, és megállapították, hogy a gépkocsira még az előző tulajdonos nevére a biztosítási szerződés, vagyis a panaszos nem kötötte meg a kötelező felelősségbiztosítási szerződést. Ezt követően a rendőrök közölték a panaszossal, hogy ellene szabálysértési feljelentést tesznek az

általá elkövetett szabálysértések (közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése, érvényes gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés nélküli vezetés) miatt, amit tudomásul vett, de arra a kérdésre, hogy elismeri-e azok elkövetését, nem felelt, személyi körülményeire vonatkozóan pedig nem nyilatkozott.

b) A Sz.-i Rendőrkapitányság P.-i Rendőrőrsé 2011. február 28-án tájékoztatta a K.-i Polgármesteri Hivatal okmányirodáját, hogy a panaszos ellen az általa elkövetett érvényes gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés nélküli vezetés szabálysértése ügyében készült a feljelentést – hatáskör és illetékesség hiányában – továbbították a K.-i Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztályára további eljárás lefolytatása céljából.

A K.-i Rendőrkapitányság mint szabálysértési hatóság 2011. március 30-án kelt feljegyzése azt tartalmazza, hogy a panaszos szabálysértési ügyeit (a 2010. december 18-án ismeretlen személy ellen indult szabálysértési ügyet a 2011. február 26-ai szabálysértési feljelentés alapján indult eljárással) egyesítik.

6) Az elővezetés (kísérés) végrehajtásáról szóló jelentés szerint a K.-i Rendőrkapitányság mint szabálysértési hatóság az általa folytatott szabálysértési eljárásban hozott elrendelő határozata alapján fogantatosították a rendőrök a panaszos elővezetését – a Rendőrségről szóló 1999. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 34. §-ának (1)-(2) bekezdése, valamint Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 49. §-ának (1), (3) és (4) bekezdései figyelembe vételével.

Az elővezetést – amit 4 fő rendőr hajtott végre – a panaszos lakásáról a K.-i Rendőrkapitányság épületébe fogantatosították, amelynek során az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés 1. fordulója szerinti igazoltatást, valamint az Rtv. 31. §-ának (1) bekezdése szerinti ruházataátvizsgálást végeztek. Az elővezetés kezdő időpontjaként 5 óra 5 percet tüntettek fel a dokumentumon.

Az elővezetésről szóló jelentés tanúsága szerint a panaszost sérülés- és panaszmentesen vezették elő a K.-i Rendőrkapitányságra, ahol a nála levő dolgairól letéti jegyzőkönyvet készítettek, és előállító helyiségben helyezték el, mert „az elővezetés csak így volt fogantatosítható”. A panaszost 8 óra 55 perckor vette át a szabálysértési hatóság r. alezredes előadója.

Az elővezetés végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszos hozzátartozója (képviselője) kiértécsítését nem kérte.

A jelentés tartalmazza továbbá az arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy a Szolgálati Szabályzat 50. §-ának (1) bekezdése értelmében, a panaszos az elővezetési határozat egy példányát – annak megismerését követően – átvette, az Rtv. 92-93. §-ai alapján a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást megkapta, továbbá hogy a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel kapcsolatban panasszal nem él. A nyilatkozat szerint továbbá az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról, az intézkedés várható időtartamáról a tájékoztatást szóban megkapta, a részére kiállított, az előállítás időtartamáról szóló igazolást, valamint az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. §-ának (8)-(9) bekezdései, illetve a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. pontja alapján a jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást

átvette. A panaszos a nyilatkozat szerint élelmezést nem kért, betegségben nem szenved, sérülése a rendőri intézkedés során nem keletkezett, orvosi ellátásban nem részesült.

A Testület két eredeti példányban kapta meg a jelentést, és az ahhoz tartozó nyilatkozatot. Ezek közül egyik sem tartalmazza a panaszos aláírását, azonban az egyik példányra kézírással rávezették, hogy a panaszos azt megtagadta. Az aláírás megtagadása mellett ugyanakkor a hatósági tanú adataira vonatkozó rovat (név, cím és aláírás) nincs kitöltve.

7) Az elővezetés alkalmazásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás alapján az elővezetés szakszerű, valamint arányos volt.

8) A Testület részére megküldött menetlevél tanúsága szerint a rendőrök 2011. március 29-én 5 órakor érkeztek a F. utca egyik házához, majd 5 óra 15 perckor indultak el. Az időpont mellett az a megjegyzés szerepel, hogy „előv.” (elővezetés).

9) Az előállítás időtartamáról szóló igazolás tanúsága szerint a személyi szabadságot korlátozó intézkedést az Rtv. 33. §-a alapján 2011. március 29-én 5 óra 5 perctől 8 óra 55 percig fogatosítottak a panaszossal szemben. A panaszos hozzátartozója (képviselője) kiértesítését nem kérte, az előállításával és a rendőri intézkedés módjával szemben panasszal nem él; továbbá élelmezést nem kért. A dokumentum tartalmazza – más jogvédő szervezetek mellett – a Testület elérhetőségeit. Az intézkedés alá vont személy aláírására szolgáló résznél az szerepel, hogy azt a panaszos megtagadta. Hatósági tanú aláírása és adatai ezen a dokumentumon sem szerepelnek.

10) A K.-i Rendőrkapitányság mint szabálysértési hatóság 2011. március 29-én meghallgatta a panaszost jelen állásfoglalás II. rész 3) a) és 5) pontjaiban említett szabálysértések vonatkozásában.

a) Az első meghallgatás során, amely 8 óra 58 perckor kezdődött, a panaszost tanúként hallgatták ki az ismeretlen személy ellen közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés miatt indított eljárásban. A jegyzőkönyvet – amely jelen panaszügy szempontjából releváns információt nem tartalmaz – az előadó 8 óra 59 perckor lezárta.

b) A közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése és érvényes kötelező felelősségbiztosítási szerződés nélküli közlekedés szabálysértése miatt a panaszossal szemben indított eljárásban 2011. március 29-én 9 óra 21 perckor kezdték őt meghallgatni. A meghallgatási jegyzőkönyvet – amely jelen panaszügy szempontjából releváns információt nem tartalmaz – az előadó 9 óra 21 perckor lezárta.

11) A Testület felvilágosítást kért a panaszolt rendőri intézkedés részleteit illetően. Az intézkedő rendőrök kiegészítő jelentést készítettek a panaszolt rendőri intézkedés részleteiről.

A rendőri jelentés szerint a rendőrök az Rtv. 34. §-ának (1)-(2) bekezdése alapján kezdték meg a rendőri intézkedést, mert a K.-i Rendőrkapitányság mint szabálysértési hatóság elrendelte az elővezetését 2011. március 29-én 9 órára. Ennek érdekében 5 óra 5 perckor a rendőrök megjelentek a panaszos lakásánál 2 szolgálati gépjárművel 2 járőr párral, összesen 4 rendőr vett részt az intézkedésben.

Az elővezetés korai időpontját annak sikeressége érdekében választották meg, illetve a négyfős rendőri jelenlétre azért volt szükség, mivel előzetesen olyan információt kaptak a panaszos személyéről, hogy „ellenszegülhet a rendőri intézkedésnek és alkatából, természetéből kifolyólag akadályozhatná a rendőri intézkedés sikeres véghezvitelét, esetleg megpróbálná kivonni magát a rendőri intézkedés alól”.

A panaszos lakásánál a rendőrök kopogtatására, illetve csengetésére a panaszos édesanyja nyitott ajtót, akivel szemben az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján kezdték meg a rendőri intézkedést. A rendőrök a panaszos édesanyjával szemben az intézkedés megkezdésekor a napszaknak, illetve személyének megfelelően köszöntek, közölték vele nevüket, jelvéyszámukat, szolgálati helyüket, valamint az intézkedés okát: azt, hogy a fiát elővezetés miatt keresik és megkérdezték, hogy otthon tartózkodik-e. A nő közölte, hogy fia jelenleg otthon tartózkodik, és szólt neki. A panaszos kijött a bejárati ajtóhoz.

A rendőrök a panaszost a Szolgálati Szabályzatnak megfelelően köszöntötték, illetve megkezdtek vele szemben az intézkedést. Közölték vele az intézkedés célját, azt, hogy elővezetését rendelték el, ezért elő kell vezetniük a K.-i Rendőrkapitánysághoz mint szabálysértési hatósághoz annak határozata alapján 9 órára. A panaszos a közlést tudomásul vette, azt mondta, hogy együttműködik a rendőrökkel, csak felveszi a cipőjét és a kabátját. Az elhangzottakat a panaszos édesanyja is hallotta.

A panaszos öltözködés közben közölte édesanyjával a tudomására hozott információkat, továbbá a rendőrök is közölték az édesanyjával, hogy fia előreláthatólag meddig lesz intézkedés alá vonva, így a panaszos hozzátartozójának kiértesítése az intézkedéssel kapcsolatban megtörtént.

Miután a panaszos felöltözött, a rendőrök lekísérték és beültették a szolgálati gépkocsiba, és előállították a K.-i Rendőrkapitányságra az Rtv. 34.§-a alapján, mivel a panaszos elővezetése csak „előzetes előállítással volt foganatosítható”. A panaszossal szemben kényszerítő eszközt nem alkalmaztak, mivel együttműködése azt nem tette szükségessé. A panaszosnál a rendőrkapitányságra történő megérkezés után az Rtv. 31. §-ának (1) bekezdése alapján – előzetes figyelmeztetést követően – ruházataátvizsgálást hajtottak végre. Azt követően a panaszost a rendőrkapitányság udvar felőli előállító helyiségében helyezték el, melynek során a rendőrök szóban tájékoztatták az Rtv. 92-93. §-ai alapján a jogorvoslati jogairól, továbbá az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése szerint az előállítás okáról és várható időtartamáról. A fentiekén túl a panaszosnak az előállító helyiségben történő elhelyezésével kapcsolatban a rendőrök tájékoztatást adtak – a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. §-ának (8) és (9) bekezdése alapján – a jogairól és kötelezettségeiről, amit a panaszos megértett. A panaszos közölte a rendőrökkel, hogy nem szenved betegségben, sérülése nem keletkezett, nem éhes, továbbá az elővezetéssel és a rendőri intézkedéssel kapcsolatban nem kíván panasszal élni.

A jelentés szerint a panaszos előállító helyiségbe történő elhelyezését követően a folyamatos őrzéséről az elővezetésben közreműködő r. őrmester gondoskodott, amelynek során a panaszos egyszer jelezte neki, hogy ki szeretne menni a mosdóba egészségügyi szükségletei végett, illetve szeretne inni is. A panaszos kéréseinek a r. őrmester eleget tett: a panaszost kikísérte a mellékhelyiségbe, illetve a folyadékbevétel lehetőségét is biztosította számára, amelynek során jelen volt az egyik r. törzsőrmester is.

12) A Testület felvilágosítás-kérése alapján a K.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Közrendvédelmi Alosztály vezetője is jelentést készített a panaszos elővezetésével kapcsolatban.

A jelentés az állásfoglalás II. részének 1)-11) pontjaiban ismertetett rendőrségi dokumentumokhoz képest azt a többletinformációt tartalmazza, hogy a panaszossal szemben több alkalommal fogatosítottak rendőri intézkedést, amelyek alkalmával nem volt együttműködő. Továbbá a panaszos testalkata és az elővezetés sikeres végrehajtása miatt az alosztályvezető arra utasította a szolgálatban lévő szolgálatirányító parancsnokot, hogy az éjszaka szolgálatba lépő állományának az eligazítás alkalmával hívja fel a figyelmét a körütekintő végrehajtásra, lehetőség szerint többen menjenek ki a reggeli órákban. A panaszos elővezetését az alosztályvezető utasításának megfelelően hajtották végre a járőrök.

Az alosztályvezető jelentése is megismétli, hogy a panaszos az intézkedés során végig együttműködő volt, ezért vele szemben kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

A jelentésben az alosztályvezető a panaszos beadványának azon részével kapcsolatban, miszerint a „szabadulási igazolást” ő akarta vele aláírni, előadta, hogy a panaszossal soha nem találkozott, a rendőri intézkedésnél nem volt jelen, és az igazolást sem akarta vele aláírni.

Az alosztályvezető továbbá megjegyezte jelentésében azt is, hogy az intézkedő járőrök kiegészítő jelentéséből [állásfoglalás II. rész 11) pont] kitűnik, hogy az intézkedésnél jelen volt a panaszos édesanyja, akit a járőrök tájékoztattak a fiával szembeni intézkedés jogalapjáról, valamint az előállítás várható időtartamáról is. A panaszosnak továbbá nem biztosítottak étkezést, „mert az előállítás időtartama nem haladta meg a 6 órát, ami után kötelező lenne az ételmezés biztosítása”.

13) A Testület – mivel a rendőrség nem válaszolt minden kérdésre az első felvilágosítás-kérés alkalmával – további tájékoztatást kért a panaszolt rendőri intézkedés részleteit illetően. A panaszossal szemben intézkedő rendőrök – a feltett kérdések alapján – újabb kiegészítő jelentése a rendőrök által korábban tett jelentésben előadottakhoz képest [állásfoglalás II. rész 11) pont] annyi többlet információt tartalmaz, hogy a panaszossal a rendőrök az intézkedés céljaként pontosan azt közölték, hogy a szabálysértési hatóság határozata alapján kell elővezetniük, és annak során elő fogják állítani őt a K.-i Rendőrkapitányságra, mivel elővezetése csak előzetes előállítással fogatosítható. Arra a kérdésre, hogy a panaszos kért-e tájékoztatást – a lakásban, vagy később a beszállítása során, illetve a rendőrkapitányság épületében – a vele szembeni intézkedésről, a rendőrök azt a választ adták, hogy a panaszos lakásán nem kért arról tájékoztatást, mivel az intézkedés tényét vele ismertették az intézkedés megkezdésekor, amit akkor tudomásul vett. A rendőrkapitányságra történő előállítást követően ismételten megkérdezte az előállítás okát, amit az intézkedés megkezdéséhez hasonlóan vele ismételten közöltek, és azt szintén tudomásul vette.

14) A K.-i Rendőrkapitányság továbbította a Testület részére a szabálysértési hatóság 2011. március 31-én kelt határozatát, amelyben a panaszost az általa 2010 decemberében K. városban, illetve 2011 februárjában P. városban elkövetett szabálysértések miatt halmazati büntetésként 40.000 forint pénzbírsággal sújtotta, valamint 7.000 forint elővezetési költség megfizetésre kötelezte.

III.

A panaszos beadványában írt sérelmek közül azzal összefüggésben, hogy elővezetését megelőzően csak egy alkalommal kapott a rendőrségtől idézést, amit nem tudott átvenni, illetőleg a r. alezredes egy előre kiállított és valótlan tartalmú igazolást akart a panaszossal aláíratni, a Testület az alábbiakat jegyzi meg.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Ezen rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
 - a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
 - a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),
- esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

1) Jelen ügyben a panaszost szabálysértési eljárásban több ízben személyes megjelenésre kötelezték, és az iratok szerint a panaszos az idézésnek nem tett eleget, távolmaradását alapos okkal nem mentette ki. Az idézés módja, az idézéssel szembeni mulasztás következményei és a mulasztás igazolása, valamint a kézbesítés és a kézbesítési vélelem megdöntése a szabálysértési eljárásjog körébe tartozó kérdések, azokat a Szabs. tv. szabályozza [Szabs. tv. 68. §; 71. §; illetve 74-74/A. §], az Rtv. idézett rendelkezései alapján a Testület azokban nem jogosult érdemi vizsgálatot folytatni.

2) A panasz azon része tekintetében, miszerint a rendőrségen valótlan tartalmú dokumentumot akartak a panaszossal aláíratni, az Rtv. fentebb ismertetett rendelkezése alapján a Testületnek úgyszintén nincs lehetősége érdemi vizsgálatot folytatni.

A Testület felhívja ugyanakkor a figyelmet, hogy amennyiben a panaszos olyan rendőri cselekményt sérelmez, amely álláspontja szerint valamely bűncselekmény (közokirat-hamisítás) megállapítására adhat alapot, és feljelentést kíván tenni, úgy azt a Be. 29. §-a, valamint 172. §-ának (1) bekezdése alapján az illetékes nyomozó ügyészségnél megteheti.

IV.

A panaszos az előzőekben említetteken túlmenően sérelmezte beadványában az intézkedő rendőrök létszámát, a magánlakásból történő elővezetését, a rendőri intézkedés tényéről való tájékoztatás elmulasztását, az elővezetése és annak keretében való fogvatartása egyes körülményeit (annak korai időpontját, időtartamát, a hozzátartozó értesítésének elmulasztását, az ivóvíz biztosításának hiányát), továbbá azt, hogy előre kitöltött és valótlan tartalmú igazolást akartak vele aláírtni.

A Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdéséből levezethető tisztességes eljáráshoz, az 54. § (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz, 55. § (1) bekezdése szerinti személyes szabadsághoz, az 59. § (1) bekezdése szerinti magánlakás sérthetetlenségéhez való jogát az alábbiak szerint.

1) A rendőrség magánlakásban való intézkedésével, valamint a rendőri létszámmal kapcsolatban a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

a) A rendőrségi iratok (elővezetés végrehajtásáról szóló jelentés, az intézkedő rendőrök jelentései) szerint a panaszost a lakásából vezették elő.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 2., illetve 16. pontja értelmében a rendőrség az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében, továbbá elvégzi a részére törvényben vagy kormányrendeletben megállapított, valamint az Európai Unió kötelező jogi aktusából vagy nemzetközi szerződésből eredő egyéb feladatokat. A rendőri feladatok ellátásának és az utasítások teljesítésének kötelezettségéről az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni.

Az Rtv. 39. §-a tartalmazza továbbá a magánlakásban való intézkedésre vonatkozó szabályozást. Ennek (1) bekezdése szerint a rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve a törvényben felsorolt esetekben. Az (1) bekezdés f) pontja nevesíti az elővezetés végrehajtása érdekében történő magánlakásban való intézkedést.

Jelen esetben a rendőrség mint szabálysértési hatóság részéről kibocsátott elővezetést elrendelő határozat alapján, az abban elrendelt hatóság elé állítás miatt a magánlakásban való intézkedés jogszerűen történt, amellyel a panaszos magánlakás sérthetetlenségéhez való jogát a rendőrök jogszerűen korlátozták.

b) A panaszbeadvány szerint lakásánál négy járőr jelent meg két rendőrségi szolgálati gépkocsival, illetve az épület előtt várakozott még egy rendőr, így összesen öten vitték be őt a rendőrkapitányságra.

A Testület a helyszínen megjelent rendőri létszámot abból a szempontból vizsgálta, hogy megfelelt-e az arányos fellépés követelményének. Az Rtv. 15. §-a értelmében ugyanis a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

Az intézkedő rendőrök jelentésében a létszám kérdése tekintetében az szerepel, hogy a négyfős rendőri jelenlét azért volt szükséges, mert előzetesen olyan információt kaptak a panaszos személyéről, hogy „ellenszegülhet a rendőri intézkedésnek és alkatából, természetéből kifolyólag akadályozhatná a rendőri intézkedés sikeres véghezvitelét, esetleg megpróbálná kivonni magát a rendőri intézkedés alól”. A K.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Közrendvédelmi Alosztály vezetőjének jelentésében továbbá úgy nyilatkozott, hogy korábban több alkalommal is fogatosítottak rendőri intézkedést a panaszossal szemben, amikor is nem tanúsított együttműködő magatartást. Utalt arra is, hogy a panaszos testalkata és az elővezetés sikeres végrehajtása miatt utasította a szolgálatirányító parancsnokot arra, hogy az éjszaka szolgálatba lépő állománynak hívja fel a figyelmét az eligazítás alkalmával a körültekintő végrehajtásra, és lehetőség szerint többen menjenek ki a reggeli órákban.

Ugyanakkor arra vonatkozóan, hogy nem négy, hanem öt fő rendőr vett részt a panaszos elővezetésében, a rendőrségi dokumentumok nem tartalmaznak adatot.

A Testület a rendelkezésére bocsátott információk alapján a helyszínen megjelent rendőri létszámot nem találta eltúlzottnak, az arányosság követelménye nem sérült, így az alapjogi sérelmet önmagában nem idézett elő.

2) A panaszos elővezetésével kapcsolatban a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

A szabálysértési eljárásban történő elővezetés szabályai részint a Szabs. tv. kényszerintézkedésekről szóló VII. fejezetében, a 78. §-nál, részint pedig az Rtv. V. fejezetében (Rendőri intézkedések), a 34. §-nál, illetve a Szolgálati Szabályzat 49-50. §-ainál találhatók.

a) A Szabs. tv. szabályozása szerint az elővezetés egyik esetköre az, amikor a szabálysértési hatóság vagy a bíróság rendelkezése alapján az eljárás alá vont személyt vagy tanút, aki a szabálysértési hatóság vagy a bíróság előtt, illetőleg más eljárási cselekményen a szabályszerű idézésre nem jelenik meg, s távolmaradását alapos okkal nem menti ki. Ilyen esetben az eljárás alá vont személyt vagy tanút a rendőrség útján (a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve előtt folyamatban lévő eljárásban annak vámszerve útján) elő lehet vezetni. Az elővezetés – az elrendelő hatóság rendelkezése alapján – útbaindítással is fogatosítható. A szabálysértési hatóság által elrendelt elővezetés az ügyész jóváhagyásával hajtható végre. A megidézett távolmaradásának igazolása esetén a szabálysértési hatóság, illetőleg a bíróság az elővezetést elrendelő határozatát hatályon kívül helyezi. Az elővezetés költségeit az elővezetett – külön jogszabályban megállapítottak szerint – köteles megtéríteni.

Az Rtv. 34. §-a szerint a rendőr az elővezetést elrendelő határozatban megjelölt személyt az abban megjelölt helyre kíséri vagy oda útba indítja. Amennyiben az elővezetés másként nem teljesíthető, az elővezetett személyt a rendőrségen a szükséges ideig (legfeljebb 12 óra időtartamra) vissza lehet tartani. A visszatartás időtartamának számítására az előállításra

vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Az elővezetés elrendelésének törvényességéért az elrendelő a felelős.

A Szolgálati Szabályzat vonatkozó rendelkezései tartalmazzák egyrészt az elővezetést elrendelő határozat tartalmi elemeit, az annak hiányossága miatt, illetőleg a sürgős esetben való intézkedéseket [49. § (1)-(3) bekezdés], az elővezetés formáit – útbaindulás ellenőrzése, előállítás – [49. § (4) bekezdés], illetve a végrehajtással kapcsolatos szabályokat (50. §). A Szolgálati Szabályzat 50. §-a értelmében az elővezetési határozatot a rendőr előzetes igazoltatás után ismerteti az elővezetendő személlyel, utána kézbesíti (a rövid úton elrendelt elővezetés esetén az elrendelő hatóságot kell megneveznie, illetve az elővezetés okát és helyét kell közölnie). A rendőr lehetőséget ad arra, hogy az elővezetendő személy az évszaknak megfelelően felöltözzön, pénzét, élelmét, fontos személyi használati tárgyait (kivéve a saját és mások testi épségét veszélyeztető eszközöket) magához vegye, és a jelenlévő hozzátartozóitól elbúcsúzzon. A Szolgálati Szabályzat az Rtv.-ben írttal szó szerint egyezően tartalmazza a visszatartásra vonatkozó rendelkezéseket; továbbá meghatározza azokat az eseteket, amikor az elővezetéstől el kell állni, illetve a rendőr teendőjét arra az esetre nézve, amikor az elővezetés (bármely okból) nem hajtható végre [50. § (4), (6) bekezdés].

b) A Testület az elővezetés elrendelésének jogszerűsége tekintetében – figyelemmel az állásfoglalás III. részében már említett Rtv. 92. § (1) bekezdésre – megállapította hatáskörének hiányát.

Jelen panaszügyben ugyanis olyan rendőri intézkedést – eljárás alá vont személykénti, illetve tanúkénti elővezetést – sérelmezett a panaszos, amelyet folyamatban levő eljárás során rendelt el a rendőrség mint szabálysértési hatóság.

A Testület ezzel kapcsolatban ugyanakkor utal arra, hogy a Szabs. tv. fentebb említett 78. §-ának (4) bekezdése kimondja, hogy a szabálysértési hatóság által elrendelt elővezetés az ügyész jóváhagyásával hajtható végre. Az ügyészi törvényességi felügyeletről szóló 13/1994. (ÜK. 12.) LÜ utasítás 53/A. §-a továbbá kimondja, hogy az ügyészi jóváhagyásról szóló döntéshez be kell szerezni és meg kell vizsgálni a szabálysértési ügy iratait. Amennyiben az Sztv. 78. §-ának (1) bekezdése szerinti elővezetésnek, illetve az eljárás folytatásának törvényi feltételei hiányoznak, az ügyész az elővezetést nem hagyja jóvá, és indokolt esetben megteszi a Magyar Köztársaság Ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény III. fejezetében szabályozott intézkedést. A jóváhagyás céljából megküldött elővezetést elrendelő határozat, illetve az ügy iratainak felülvizsgálatát haladéktalanul, de legkésőbb az iratok megérkezésétől számított 3 munkanapon belül el kell végezni. A vezető ügyész indokolt esetben a határidőt 3 munkanappal meghosszabbíthatja.

c) A Testület a panaszossal szemben fogatosított elővezetés tekintetében vizsgálata tárgyává tette annak módját, illetve korai időpontban történő fogatosítását, mivel annak kivizsgálása – minthogy az elővezetés az Rtv.-ben is szabályozott rendőri intézkedés – a Testület hatáskörébe tartozik. Ebben a tekintetben a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

A rendőrségi dokumentumok alapján a Testület megállapította, hogy a panaszos lakásán megjelent rendőrök az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdésének 1. fordulata alapján igazoltatták a panaszost, majd pedig az Rtv. 31. §-ának (1) bekezdése szerinti ruházátvizsgálatát végezték. A rendőrségi iratok tanúsága szerint a rendőrök elmondták a panaszosnak (és édesanyjának

is), hogy a K.-i Rendőrkapitányság mint szabálysértési hatóság rendelte el határozattal az elővezetést, mert a szabályszerű idézések ellenére nem jelent meg. A panaszos továbbá az elővezetési határozat egy példányát – annak megismerését követően – átvette. A panaszost ezt követően a szabálysértési hatóság elé állították.

A Testület elfogadta a rendőrség álláspontját. Megítélése szerint a rendőrök fellépése megfelelt a követelményeknek: a panaszos személyazonosságának megállapítását követően ismertették az elővezetés elrendeléséről a hatóság által hozott határozatot. A Testület ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy a hatóság határozata nem feltétlenül kell, hogy írásban a helyszínen legyen, mivel elegendő, ha a hatóság telefonon (faxon), vagy esetleg szóban keresi meg a rendőrséget (a rendőrség mint szabálysértési hatóság, ugyanis ekkor a rendőrség egyik egysége – a szabálysértési osztály – utasítja egy másik egységét, hogy hajtsa végre az elővezetést). Amennyiben nem írásbeli az elővezetést elrendelő határozat, akkor a rendőrnek szóban kell tájékoztatnia az érintettet arról, hogy miért vezeti elő (tehát milyen hatóság, milyen ügyben idézte szabályszerűen, és milyen minőségben), és hogy hova (melyik hatósághoz) fogja szállítani. Ezt követően a rendőrök – útba indítás helyett – személyesen kísérték a panaszost az elrendelő hatósághoz.

Az intézkedés arányossága kapcsán a Testület az alábbiakat fejt ki. A fentebb már idézett Rtv. 15. §-a tartalmazza az arányosság követelményét, amely szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

Az arányosság kérdése az elővezetés tekintetében vizsgálandó egyrészt annak formája, azaz, hogy útba indulással vagy előállítással történik. Az elővezetés a gyakorlatban nem minden alkalommal jelenti az elővezetni rendelt személy tényleges fizikai elővezetését. A Testület ezzel összefüggésben rámutat arra, hogy a jogszabályok nem a foganatosító szervnek, hanem az elrendelő szervnek biztosítanak arra lehetőséget, hogy az elővezetés módját megválasszák. „A szabálysértési hatóság [...] rendelkezése alapján az eljárás alá vont személyt vagy tanút, aki a szabálysértési hatóság vagy a bíróság előtt, illetőleg más eljárási cselekményen a szabályszerű idézésre nem jelenik meg, s távolmaradását alapos okkal nem menti ki, a rendőrség útján [...] elő lehet vezetni. Az elővezetés – az elrendelő hatóság rendelkezése alapján – útbaindítással is foganatosítható. [Szabs. tv. 78. § (1) bekezdés], illetve „Az elővezetés elrendelésére jogosult hatóság az intézkedés alá vont személy útbaindulásának ellenőrzését is elrendelheti. Ilyen esetben a szolgálati feladatot ellátó rendőr ellenőrzi az útbaindulást.” [Szolgálati Szabályzat 49. § (4) bekezdés].

A rendőrség mint szabálysértési hatóság 2011. március 29. napjára elrendelt elővezetésről szóló határozata szerint a foganatosító rendőröknek nem volt lehetőségük az enyhébb mód megválasztására: a határozat szerint ugyanis egyértelműen előállításról rendelkeztek. Azt a kérdést, hogy az elővezetés formájának megfelelő módját választotta-e az elrendelő szerv, nincs jogköre a Testületnek megítélni, tekintettel arra, hogy az a szabálysértési részét képezte.

Az arányosság tekintetében vizsgálta a Testület az is, hogy a kora reggeli órákban való végrehajtás nem okozott-e a panaszosnak olyan hátrányt, ami nyilvánvalóan nem állt arányban az elővezetés törvényes céljával.

A Testület ebben a kérdésben a panaszos, illetve a rendőrség által rendelkezésre bocsátott adatok és bizonyítékok egybevetését követően a rendőrség álláspontját vette alapul.

A panaszos a többszöri idézés ellenére nem jelent meg a szabálysértési eljárás során eljárás alá vont személy, illetve tanúként való meghallgatása érdekében, és távolmaradását nem mentette ki utólag. A rendőrség mint szabálysértési hatóság ezt követően döntött arról, hogy kényszerintézkedés alkalmazásával fogja a panaszost személyes megjelenésre kötelezni.

A Testület megítélése szerint – annak érdekében, hogy az elővezetés biztosan sikeres legyen – nem tekinthető aránytalannak az elővezetés annak időpontja tekintetében sem. **Az elővezetés hajnali időpontban való foganatosításával a rendőrség nem sértette a panaszos személyes szabadsághoz, valamint tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát.**

3) A panaszos sérelmezte beadványában, hogy a vele szemben intézkedő rendőröktől nem kapott megfelelő tájékoztatást, kétértelmű információkat kapott arról, hogy elővezetésére vagy elfogására és előállítására került sor, az intézkedő rendőrök mindegyik kifejezést használták vele szemben; továbbá a részére kiadott igazolás is tartalmazza az elővezetés és az előállítás kifejezést egyaránt.

A Testület ezzel összefüggésben utal jelen állásfoglalás III. részének 2) c) pontjában írtakra, valamint Szabs. tv. 78. §-ának (1) bekezdése, illetve a Szolgálati Szabályzat 49. §-ának (4) bekezdése szerinti rendelkezéseire. Az elővezetés módja lehet eszerint az útba indulás ellenőrzése (útba indítás) vagy a hatóság elé állítás.

A rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok alapján a Testület megállapította, hogy a rendőrök megfelelő tájékoztatást adtak a panaszosnak akkor, amikor a vele szemben foganatosított intézkedésről tájékoztatták. Mindkét kifejezést („elővezetést”, illetve „előzetes előállítást”) használták ugyanis a kényszerintézkedés megnevezésére. **A Testület megítélése szerint a rendőrség tájékoztatása megfelelő volt, ami által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.**

4) A panaszbeadvány szerint a panaszos kérte a rendőröktől, biztosítsák számára, hogy telefonálhasson édesanyjának, aki értesíthette volna a panaszos munkatársait is arról, hogy reggel nem tudja a megbeszélte időben a munkát megkezdeni, illetve intézkedni tudott volna a panaszos ügyvédjének tájékoztatásáról.

Az értesítéssel összefüggésben az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. Az Rtv. 18. §-ának (3) bekezdése ugyanakkor rögzíti, hogy a fogvatartott jogait korlátozni csak abban az esetben lehet, ha az a szökés vagy elrejtőzés, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja.

A hozzátartozó (képviselő) értesítésével kapcsolatban az elővezetés végrehajtásáról szóló jelentésben a rendőrök azt rögzítették, hogy azt a panaszos nem kérte. Az igazoláson ugyanez

szerepel. Az intézkedő rendőrök jelentésükben úgy nyilatkoztak, hogy a panaszos lakásában az ott tartózkodó édesanyjával közölték, hogy a panaszost elővezetik a rendőrkapitányságra, illetve azt is, hogy előreláthatólag meddig lesz intézkedés alá vonva, „így a panaszos hozzátartozójának kiértékelése az intézkedéssel kapcsolatban megtörtént”.

A Testület a bizonyítékok egybevetése alapján – figyelemmel arra is, hogy az említett rendőrségi dokumentumokat a panaszos nem írta alá, kézírással azt vezették rá, hogy azt a panaszos megtagadta, ugyanakkor hatósági tanú azt nem igazolta egyik esetben sem – megállapította, hogy a rendőrség elmulasztotta az Rtv. 18. §-ában írt kötelezettségét, amelynek következtében sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

A Testület a rendőrök közös jelentésében írt megjegyzésével összefüggésben pedig megállapítja, hogy a fogvatartottakat a hozzátartozó vagy más személy értesítéséhez való jog – amennyiben az nem veszélyezteti a rendőri intézkedés célját – attól függetlenül megilleti, hogy lakásukból történik meg az elővezetésük (előállításuk).

5) A panaszos sérelmezte azt is, hogy nem biztosítottak számára lehetőséget a rendőrök arra, hogy vizet vehessen magához, és erre a kérésre választ sem kapott.

A Testület a panasz ezen részével összefüggésben utal az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdésére, amely kimondja, hogy a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A K.-i Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele szerint a panaszos előállító helyiségben való őrzésével megbízott r. őrmester felé a panaszos egy ízben jelezte, hogy a mellékhelyiségbe szeretne menni, és inni is szeretne. A r. őrmester mindkettőt lehetővé tette számára: elkísérte a mosdóba, és folyadékot is vehetett magához. Az intézkedő rendőrök kiegészítő jelentésükben úgy nyilatkoztak, hogy az említett r. őrmesternek a panaszos egyszer jelezte, hogy ki szeretne menni a mosdóba egészségügyi szükségletei végett, illetve szeretne inni is. A panaszos kéréseinek a r. őrmester eleget tett, és ennek során jelen volt az egyik r. törzsőrmester is.

A Testület a panasz ezen része tekintetében az egymásnak ellentmondó bizonyítékok miatt nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, és ami miatt a panaszos emberi méltósághoz való jogának megsértését nem tudta megállapítani.

A Testület állásfoglalásában ugyanakkor a K.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Közrendvédelmi Alosztály vezetőjének jelentésében írt azon mondata tekintetében, miszerint a panaszosnak azért nem biztosítottak étkezést, „mert az előállítás időtartama nem haladta meg a 6 órát, ami után kötelező lenne az élelmezés biztosítása”, az alábbi megállapítást teszi.

Az előállítottak élelmezését illetően a 26-326/3/2006. számú, az Országos Rendőr-főkapitányság Közbiztonsági Főigazgatója által kiadott körlevélhez (ORFK körlevél) mellékelte tájékoztató tartalmaz iránymutatást. A tájékoztató szerint az előállított jogosult rá, hogy öt órát meghaladó fogvatartás esetén élelmet kérjen.

IV.

A K.-i Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint a panaszos elővezetése során keletkezett rendőrségi iratok másolatát a segédhivatal felújítási munkái miatt nem tudták a Testület első felvilágosítás-kérése alkalmával megküldeni. A panaszos ellen lefolytatott szabálysértési eljárás során keletkezett eredeti iratok másolata tekintetében is úgy nyilatkozott a kapitányságvezető, hogy csak később küldik meg, mivel az eljárás során kifogás érkezett a szabálysértési hatósághoz, amit az iratokkal együtt a K.-i Városi Bírósághoz küldtek meg. A rendőrség ezt követően 3 hónappal később küldte meg a Testület által kért, eredeti iratok másolatát.

Az adatszolgáltatás hosszadalmas volta miatt a Testületnek önhibáján kívül nem volt lehetősége arra, hogy az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdésében írt 90 napos határidőt megtartsa.

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a panaszossal szemben foganatosított elővezetés jogszerűen történt, amelynek végrehajtásával nem sértették a panaszos személyes szabadsághoz, magánlakás sérthetlenségéhez és tisztességes eljáráshoz való jogát, a fogvatartás során nem volt megállapítható az emberi méltósághoz való jogának sérelme, azonban a hozzátartozó értesítésének elmulasztásával csekély mértékben sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A Testület az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2011. október 26.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag